

Български език с Драко и Мими за многоезични деца

Анастасия Новикова/Даниела Камаринчева

в сътрудничество с Русин Коцев, Яна Ленова, Ани Керезова

Ръководител на проекта: Пенка Ангелова

Консултанти: Хана Клагес, Стоян Буров

Модул
Професии

Проект *Language Against Dropout* № 2015-1-BG01-KA201-014306

Internationale
Elias Canetti
Gesellschaft

HUMAN
RESOURCE
DEVELOPMENT
CENTRE

Erasmus+

СЪДЪРЖАНИЕ МОДУЛ ПРОФЕСИИ				
Номер	Име на игра	Граматика	Допълнителна лексика	Забележка
1	(116; 5-годишни) Професии 1	ПЕП (принцип на естествения пол)		Запознаване с професии
2	(117; 5-годишни) Професии 2	ПЕП (принцип на естествения пол) Образуване на същ. имена със суфикс -ка (ж.р.)		Запознаване с професии
3	(118; 5-годишни) Зарчето да води. Професии	ПЕП Образуване на същ. имена със суфикс -ка (ж.р.)		
4	(120; 5-годишни) Басейн	ПЕП Образуване на същ. имена със суфикс -ка (ж.р.)		
5	(121; 5-годишни) Магия	ПЕП Образуване на същ. имена със суфикс -ка (ж.р.) Разширено просто изречение		
6	(122; 5-годишни) Какво на кого е	ПЕП Предлог <i>НА</i> (с притежателно значение)		
7	(123; 5-годишни) Гатанки	ПЕП Лични местоимения (3 л. ед.ч. им. пад. м.р. и ж.р.)		
8	(174; 5-годишни) Какъв искам да стана	Просто разширено изречение		
9	(175; 5-годишни) Драко греши	Просто разширено изречение		
10	(101; 1-ви клас) Празник на професиите	Нечленувани и членувани форми на същ. имена (м.р.)		

11	(102; 1-ви клас) Солчице трапезна	Нечленувани и членувани форми на същ. имена (м.р.)		
12	(103; 1-ви клас) Избери професия за Драко	Нечленувани и членувани форми на същ. имена (м.р.)		
13	(109; 1-ви клас) Кой къде работи	Нечленувани и членувани форми на същ. имена (м.р.) Лични местоимения (3 л. ед.ч.)		
14	(110; 1-ви клас) Вярно-невярно	Членуване на същ. имена (м.р.)		
15	(195; 1-ви клас) Кой къде работи	Предлог <i>НА</i> (с пространствено значение)	Пътуване и транспорт	
<p>ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИГРИ ЗА ПРОФЕСИИ</p> <p>Допълнителните игри могат да се използват, ако децата не са усвоили професиите след първите 15 игри.</p>				
1	(119; 5-годишни) Кой какво готви и продава	ПЕП Образуване на същ. имена със суфикс <i>-ка</i> (ж.р.) Разширено просто изречение		
2	(125; 5-годишни) Подаръци от краля	Предлог <i>ЗА</i> (с обектно значение)		
3	(163; 5-годишни) Какво работят	Нечленувани форми на същ. имена, назоваващи роднински отношения + притежателно местоимение <i>ми/ти</i>		
4	(36; 6-годишни) Музей на транспорта	Нечленувани и членувани форми на същ. имена (м.р.)	Пътуване и транспорт	
5	(37; 6-годишни) Музей на	Нечленувани и членувани	Пътуване и транспорт	Звукова култура (Рими)

	транспорта 2	форми на същ. имена (м.р.)		
--	---------------------	-------------------------------	--	--

ИГРА 1

Професии 1

(игра 116, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Запознаване с професии</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: картинки ХА4, ХА5, ХА6, ХА7, ХА8</p>	
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. Картинките да се поставят на таблото.</p>	<p>Граматика ПЕП (принцип на естествения пол)</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Лексика: учител, лекар, готвач, продавач</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Драко: <i>Аз живея в гората и съм магьосник. Мога да омагьосвам различни неща. Нали знаете?</i></p> <p>Децата: <i>Да.</i></p> <p>Драко: <i>Много ми харесва това, че съм магьосник. Много е забавно. Повече ми харесва от това да съм крал. Въпреки че да си крал също е хубаво. Кралят има корона, той заповядва, а хората трябва да изпълняват. Искате ли някой от вас да стане крал или магьосник?</i></p> <p>П: <i>Драко, човек не може да стане крал или магьосник. Ние имаме други професии.</i></p> <p>Драко: <i>А какъв може да стане човек? Какви професии има?</i></p> <p>П: <i>Човек може да стане учител. (П показва картинката на учител.) Ето, той е учител.</i></p> <p>Драко: <i>А какво прави учителят?</i></p> <p>П: <i>Учителят учи деца. Вижте, той е учител и има показалка. (Показва на картинката.) Познавате ли някой учител, деца?</i></p> <p>Децата: <i>Да/Не.</i></p> <p>Драко: <i>Какъв още може да стане човек?</i></p> <p>П: <i>Човек може да стане лекар. (П показва картинката на лекар.) Ето, той е лекар.</i></p> <p>Драко: <i>А какво прави лекарят?</i></p> <p>П: <i>Лекарят лекува хората. Вижте, той е лекар и има слушалка. (Показва на картинката.) Познавате ли някой лекар, деца?</i></p> <p>Децата: <i>Да/Не.</i></p> <p>Драко: <i>Има ли други професии?</i></p> <p>П: <i>Да, човек може да стане готвач. (П показва картинката на готвач.) Ето, той е готвач.</i></p> <p>Драко: <i>А какво прави готвачът?</i></p> <p>П: <i>Готвачът готви например баницка, супа и много други вкусни неща. Вижте, той</i></p>	

е готвач и има висока бяла шапка. (Показва на картинката.) Познавате ли някой готвач, деца?

Децата: Да/Не.

Драко: *Колко много професии!*

П: *Да, Драко, има още професии. Човек може да стане продавач. (П показва картинката на продавач.) Ето, той е продавач.*

Драко: *А какво прави продавачът?*

П: *Продавачът продава различни неща. Продавачът продава в магазина, на пазара. Вижте, той е продавач и продава плодове. (Показва на картинката.) Познавате ли някой продавач, деца?*

Децата: Да/Не.

Драко: *Толкова много професии! Запомнихте ли ги, деца? Аз не можах.*

П: *Сега децата ще ги повторят. Хайде, деца, какъв е той?*

П задава въпроса, като показва отново картинките (на учител, лекар, готвач, полицаи, продавач, крал), а децата отговарят: *Продавач/лекар/учител* и т.н.

Драко: *Трябва да разкажа на Мими за тези професии, толкова са интересни.*

ИГРА 2

Професии 2

(игра 117, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Запознаване с професии</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: картинки ХА4, ХА5, ХА6, ХА9, ХА7, ХА8, ХА10, ХА11, ХА12, ХА13, ХА14, ХА15, ХА16</p>	<p>Граматика ПЕП</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.</p>	<p>(принцип на естествения пол) Образуване на същ. имена със суфикс <i>-ка</i> (ж.р.)</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Лексика: <i>учител, лекар, готвач, полицай, продавач, крал, учителка, лекарка, готвачка, полицайка, продавачка, кралица</i></p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Драко: <i>Разбрах какви професии има, но си мисля само мъже ли могат да бъдат например учители?</i></p> <p>П: <i>Естествено, че не. Ето, има и учител, и учителка. (Показва картинките.) Аз съм учителка. (Ако П е жена. Ако П е мъж, да да се каже име на една от познати за децата колежки учителки.) Учителката какво прави?</i></p> <p>Децата отговарят. Ако не могат, П им помага.</p> <p>П: <i>Вярно, тя прави същото като учителя. Учителят учи деца и учителката учи деца. Драко, това е лекар, а това е лекарка. Лекарят лекува хора и лекарката лекува хора. (Показва картинките.) Деца, вие познавате ли жена лекарка?</i></p> <p>Децата: <i>Да/Не.</i></p> <p>П: <i>Драко, а ти знаеш ли кой е това? (Показва картинката на полицай.)</i></p> <p>Драко: <i>Не.</i></p> <p>П: <i>Деца, вие знаете ли?</i></p> <p>Децата: <i>Да/Не.</i></p> <p>П: <i>Това е полицай. Деца, знаете ли, какво прави полицаят?</i></p> <p>Децата отговарят, ако могат.</p> <p>П: <i>(Да) Полицаят пази хората. Той хваща бандити. (П показва картинката на престъпник.) Полицаят има униформа. А има и жени полицайки. (Показва картинката.)</i></p> <p>Драко: <i>Значи има полицай и полицайка. Продавач и продавачка? (Показва картинките.)</i></p> <p>П: <i>Да, точно така, има и продавач, и продавачка. (Показва картинките.) Аз знам! Деца, а вие познавате ли жена продавачка?</i></p> <p>Децата: <i>Да/Не.</i></p>	

Драко: *Значи има и готвач, и готвачка, нали така?*

П: *Да, има и готвач, и готвачка. (Показва картинките.)*

Драко: *На мен много ми харесва професията готвач. Аз обичам да готвя. Мисля, че освен че съм магьосник, мога да стана и готвач и да готвя вкусни неща: банички, сладкиши. Мими, а ти искаш ли да станеш готвачка?*

П *взема Мими.*

Мими: *Аз съм котка и за съжаление не мога да стана готвачка. Но ми харесва да готвя с теб и с децата и да ви помагам.*

П *оставя Драко.*

П: *А сега ще размеся картинките, а вие сами ще направите двойки на мъже и жени от една и съща професия. И ще кажете какви са те.*

Мими: *Това е готвач, а това е готвачка.*

П: *Браво, Мими. Децата, нека да повторим! Това е готвач, а това е готвачка.*

П *показва картинките и ги слага на таблото.*

П *оставя Мими.*

П: *Сега продължаваме с вас, деца.*

П *вика последователно различни деца, които трябва да вземат картинка на мъж и жена с еднакви професии и да ги поставят на таблото. П им помага, като им задава въпроси, като например:*

Тази жена каква е? и др.

По този начин на таблото се подреждат всички картинки (на учител/учителка, лекар/лекарка, готвач/готвачка, полицаи/полицайка, продавач/продавачка) в две колони – мъже и жени.

Когато на таблото се постави една двойка картинки, П пита децата за професиите, а те отговарят всички заедно.

Децата: *Това е учител, а това е учителка (например).*

Мими: *Драко, гледай, тук има и кралица. (Показва картинката.) Кралицата от приказната гора, майката на Ванеса. Кралицата с кого да я сложим?*

Драко: *Децата, вие как мислите?*

Децата: *С краля. (Ако децата не могат да отговорят, П им помага. П показва картинката.)*

Драко: *Кралицата прави същото като краля. Какво е то?*

Децата: *Кралицата заповядва на хората. (Ако децата не го кажат, отговаря Мими.)*

П: *Правилно, кралицата заповядва на хората. Вижте каква достолепна жена е тя и каква красива корона има. Значи, каква последна двойка имаме?*

Децата: *Крал и кралица.*

П *оставя куклите и поставя на таблото двете картинки (на крал и кралица).*

ИГРА 3

Зарчето да води. Професии

(игра 118, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на професии</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: картинки ХА4, ХА5, ХА, ХА9, ХА7, ХА8, ХА10, ХА11, ХА12, ХА13, ХА14, ХА15, ХА16; ПОСТЕР 9 игрално поле, две фигурки (ако се играе в голяма група на два отбора), а ако се играе в малка група – толкова фигурки, колкото са децата; зарче</p>	<p>Граматика ПЕП Образуване на същ. имена със суфикс <i>-ка</i> (ж.р.)</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. Игралното поле да се постави на килимчето. Фигурката да се постави в изходна позиция на игралното поле. До игралното поле да се поставят картинките на професиите на купчинка, обърнати с картинката надолу.</p>	<p>Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Лексика: <i>учител, лекар, готвач, полицай, продавач, крал, учителка, лекарка, готвачка, полицайка, продавачка, кралица</i></p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Играта може да се играе на килимчето.</p> <p>Първото дете обръща първата картинка и назовава професията (например: <i>Това е учителка.</i>). Ако отговорът е верен, детето хвърля зарчето и придвижва фигурката с толкова стъпки напред, колкото показва зарчето. Картинката се слага най-отдолу на купчинката. Ако не може да назове картинката, детето я слага най-отдолу на купчинката и не хвърля зарчето. Следващо дете е наред. Играта свършва, когато се стигне до края на игралното поле.</p> <p>Забележка: Играта е описана за случая, когато се играе в малка група и децата не са разделени на отбори. Ако обаче групата е голяма, П може да раздели децата на отбори. Играта се играе по същия начин, като децата, представители от двата отбора, се редуват при хвърляне на зарчето. П може да отбелязва правилните отговори на отборите в две колони. Печели отборът, който пръв стигне края на игралното поле. Трябва да се види обаче кой отбор има повече правилни отговори и ако това е друг отбор, може да има двама победители.</p>	

ИГРА 4

Басейн

(игра 120, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на професии</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: картинки ХА8, ХА16, ХА17, ХА4, ХА5, ХА6, ХА9, ХА7 ХА11, ХА12, ХА13, ХА14, ХА15, ХА20, ХА21, ХА22, ХА23, ХА24, ХА25, ХА26, ХА27, ХА28, ХА29, ХА30, ХА31, ХА32, О70, О42, ГЛЗ; РЛ76, РЛ77</p> <p>Опционално: Голям поднос с по-висок борд, където може да се налее вода или по-голям леген, хронометър.</p>	<p>Граматика ПЕП Образуване на същ. имена със суфикс <i>-ка</i> (ж.р.) Лични местоимения (3 л. ед.ч., м.р. и ж.р., им. падеж)</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. РЛ са за П. РЛ да се ламинират. За удобство картинките на кабинките може да се залепят на външната страна на дъното на две кутии от обувки. Зад мъжката кабинка да се сложат картинките, на които мъжете са с плувки, а зад женската кабинка да се сложат картинките, на които жените са с бански. Ако се играе втората част от играта (състезанието по плуване), която е опционална, да се ламинират картинките с хората по бански.</p>	<p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Лексика: <i>крал, кралица, вещица, учител, лекар, готвач, полицай, продавач, учителка, лекарка, готвачка, полицайка, продавачка, плува, обува, плувки, бански, бързо, бавно</i></p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Забележка: По преценка на П играта може да се раздели и да се изиграе за два дни. При деца с по-ниско ниво на владееене на езика са достатъчни четири двойки картинки.</p> <p>Драко: <i>Кралят и кралицата правят голям празник в басейна и канят вещица, учител и учителка, лекар и лекарка, готвач и готвачка, полицай и полицайка, продавач и продавачка.</i> (Показва картинките.) <i>Канят и мен. В басейна всички ще плуват и ще се забавляват.</i> (Показва картинката на басейн. Може да попита децата дали са ходили на басейн.) <i>Но първо всички трябва да се преоблекат. Има обаче много хора, всичко е толкова объркано, има голяма опашка. Трябва да им помогнем. Първо мъжете трябва да обуйт плувки, а жените трябва да облекат бански.</i> (Показва картинките на плувки и бански.) <i>Мими, можеш ли да кажеш кой трябва да обуе плувки?</i></p> <p>Мими: <i>Кралят.</i> (Показва картинката.)</p> <p>Драко: <i>Правилно. Кой още?</i></p> <p>Мими: <i>Продавачът. И той е мъж.</i> (Показва картинката.)</p> <p>Драко: <i>Деца, кой още трябва да обуе плувки?</i></p> <p>Децата отговарят.</p> <p>За улеснение на децата, Драко може да показва картинките (на учителя, лекаря,</p>	

готвача и полицаия), а децата ги назовават. След всеки отговор на децата Драко поставя картинката на масата, като прави купчинки на мъжете и жените.

Драко: Така, а сега жените трябва да облекат бански. Мими, знаеш ли кой трябва да облече бански?

Мими: Кралицата, продавачката. (Показва картинките.) Кой още, деца, помогнете ми.

Децата: Учителката, лекарката, вещицата, готвачката, полицайката. (Ако П прецени, може да поговори за вещицата.)

Ако децата се затрудняват, Драко им помага, като показва съответните картинки. Ако отговорят правилно, Драко може да потвърди.

Драко: Правилно, деца – учителката, лекарката, вещицата, готвачката, полицайката. (Показва картинките.)

Драко: Така. Сега всички трябва да се преоблекат. Ето тук има две кабинки. И двете са свободни. Едната кабинка е за мъжете, а другата е за жените. (Показва кабинките.) Деца, вие ще казвате кой в коя кабинка да влезе, за да се преоблече. Кой да влезе пръв в тази кабинка? (Посочва мъжката кабинка.)

Децата отговарят индивидуално.

Дете 1: Учителят. (Драко слага картинката на учителя зад кабинката.)

Драко: Кой да влезе в тази кабинка? (Посочва женската кабинка.)

Дете 2: Продавачката. (Драко слага картинката на продавачката зад кабинката.)

Драко: Виждам, че тази кабинка вече е свободна. (Посочва мъжката кабинка.) Ето го учителя. Той е готов. (Драко оставя картинката на учителя зад кабинката, а взема картинката на учителя с плувки, която е зад кабинката, и я показва на децата.) Кой сега да влезе тук?

Дете 3: Лекарят. (Драко слага картинката на лекаря зад кабинката.)

Драко: Виждам, че тази кабинка вече е свободна. (Посочва женската кабинка.) Ето я продавачката. Тя е готова. (Драко оставя картинката на продавачката зад кабинката, а взема картинката на продавачката с бански, която е зад кабинката, и я показва на децата.) Кой сега да влезе тук?

Дете 4: Учителката. (Драко слага картинката на учителката зад кабинката.)

Да се казва винаги: Той/ Тя е готов/а и да се показва картинката на човека в плувки/бански.

Продължава се по същия начин с краля, кралицата, вещицата, готвача, полицаия, продавача, лекарката, готвачката, полицайката.

Част 2 (опционална, по желание на П)

Драко: Добре. Всички са готови. Сега могат да започнат да плуват и да видим колко са бързи. Кой да плува пръв?

П: Кралят. (Слага картинката в съда с вода и духа към нея. Замерва с хронометър времето, за което картинката ще се придвижи до другия край на съда.)

Драко коментира (например: Кралят плува бързо, много бързо, ето, ура! Стига края!).

П: Резултатът е 10 секунди!

Играта продължава по същия начин с кралицата, вещицата, готвача, лекаря, учителя, полия, продавача, учителката, лекарката, готвачката, полицайката и продавачката. Накрая **П** казва кой е най-бърз.

ИГРА 5

Магия

(игра 121, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на професии и дейности</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: картинки ХА33, ХА34, ХА35, ХА36, ХА37, ХА38, ХА39, ХА40, ХА41, ХА42, ХА4, ХА5, ХА6, ХА9, ХА7, ХА8, ХА11, ХА12, ХА13, ХА14, ХА15, ХА16; вълшебната пръчица и вълшебната торбичка на Драко</p>	<p>Граматика ПЕП Образуване на същ. имена със суфикс <i>-ка</i> (ж.р.)</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. Да се сложат картинките на учителя, лекаря, готвача, полицаия, продавача, краля, учителката, лекарката, готвачката, полицайката, продавачката, кралицата (игра „Професии“ 2) във вълшебната торбичка в определена последователност, съответстваща на последователността на показване на сюжетните картинки с тези професии. Или сюжетните картинки да се залепят с тиксо за картинките със съответните професии, за да може П, когато говори за тях и ги слага в торбичката, само да ги обръща, за да покаже след това съответната професия (например картинката: „лекарят гони бандита“ с картинката на лекаря). Виж описанието на играта.</p>	<p>Разширено просто изречение</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Лексика: лекар, готвач, полицай, продавач, крал, учителка, лекарка, готвачка, полицайка, продавачка, кралица, карам колело, продавам, готвя, уча, чета, говоря, рисувам, хващам, гоня</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Забележка: По преценка на П играта може да се раздели и да се изиграе за два дни.</p> <p>Драко: <i>Знаете ли какво се случило след празника в басейна? Злобен магьосник Бумбарак омагьосал някои от хората, които бяха на празника. Накара ги да правят странни неща. Трябва ми вашата помощ, за да мога да ги спася. Ето, вижте какво стана. Готвачът учи деца!</i> (Драко показва картинката, на която готвачът учи деца.)</p> <p>Мими: <i>Готвачът учи деца! Това не е редно!</i></p> <p>Драко: <i>Да, точно така, това не е редно! Аз мога да ги освободя от магията, но ми трябва помощта ви. Мими, кажи сега готвачът да не го прави!</i></p> <p>Мими: <i>Готвачът да не учи деца!</i></p> <p>П оставя Мими.</p> <p>Драко: <i>Хайде да кажем заедно: „Готвачът да не учи деца“.</i> (Децата повтарят.)</p> <p>Драко: <i>Ето, слагам го във вълшебната торбичка. Сега да кажем всички заедно: „АБРАКАДАБРА! Готвачът да не учи деца!“.</i> (Хорово с децата.) <i>Хайде да видим дали успяхме. Да, освободихме готвача от магията! Готвачът е свободен.</i> (Вади от торбичката си картинката на готвача.)</p>	

Драко: *А какво става тук? Кой може да каже?* (Показва картинката, на която полицаят готви пица.)

Дете 1: *Полицаят готви пица.* (Ако има нужда, П помага.)

Драко: *Нека да кажем заедно да не го прави: „Полицаят да не готви пица!“.* (Всички повтарят хорово.)

Драко: *Ето, слагам го във вълшебната торбичка. Сега да кажем всички заедно: „АБРАКАДАБРА! Полицаят да не готви пица!“.* (Хорово с децата.) *Хайде да видим дали успяхме. Да, освободихме полицаю от магията!* (Вади от торбичката си картинката на полицаю.)

Играта продължава по гореописания модел и с останалите картинки:

Лекарката продава обувки.

Готвачката чете книга.

Учителката говори по мобилния телефон.

Полицайката продава круши.

Полицаят готви пица.

Кралицата кара колело.

Продавачката рисува картина.

Кралят хваща пеперуди.

Лекарят гони бандита.

Драко: *Благодаря ви, деца, че ми помогнахте да разваля магията на злобния Бумбарак.*

ИГРА 6

Какво на кого е

(игра 122, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на обекти и професии</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: картинки ХА5, ХА6, ХА9, ХА8, ХА12, ХА13, ХА14, ХА16, ХА44, ХА43, ХА45, ХА46, ХА47, ХА48, ХА49, ХА50; РЛ12</p>	<p>Граматика ПЕП</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. Да се поставят на таблото картинките на професиите в две колони – мъже и жени. Под тези картинки да се поставят картинките на атрибутите (слушалка, корона и т.н.). РЛ да се копира за децата.</p>	<p>Предлог <i>НА</i> (с притежателно значение)</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Лексика: лекар, готвач, полицай, крал, лекарка, готвачка, полицайка, кралица</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Забележка: По преценка на П играта може да се раздели и да се изиграе за два дни.</p> <p>Драко: Деца, ние развалихме магията на зловния Бумбарак, но по пътя са се загубили някои неща.</p> <p>П: Спокойно, Драко, ние с децата ще помогнем. Но нека първо да си припомним кой какво има. Какво е това? (П показва последователно картинките на атрибутите – корона на крал, шапка на полицай, слушалка на лекар, шапка на готвач, престилка на готвачка, палка на полицайка, спринцовка на лекарка, корона на кралица, а децата ги назовават.)</p> <p>П: Хайде да върнем на всеки това, което е изгубил. На кого е шапката? (Показва картинката.)</p> <p>Децата: На полицая.</p> <p>П: ... (името на детето), ела и му сложи шапката.</p> <p>Детето излиза и поставя картинката.</p> <p>Играта продължава по същия начин, докато се поставят всички атрибути (корона на крал, шапка на полицай, слушалка на лекар, шапка на готвач, престилка на готвачка, пола на полицайка, спринцовка, корона на кралица).</p> <p>Накрая П раздава на децата листи с нарисувани професии (познати вече от игрите) и техните атрибути. Децата трябва да свържат със стрелки всеки атрибут със съответната професия.</p>	

ИГРА 7

Гатанки

(игра 123, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на професии</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: картинки ХА4, ХА5, ХА6, ХА9, ХА7, ХА8, ХА11, ХА12, ХА13, ХА14, ХА15, ХА16</p>	<p>Граматика ПЕП</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.</p>	<p>Лични местоимения (3 л. ед.ч. им. пад. м.р. и ж.р.)</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Лексика: учител, лекар, готвач, полицай, продавач, крал, учителка, лекарка, готвачка, полицайка, продавачка, кралица</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>За улеснение на играта (по преценка на П) картинките на професиите от игра „Професии“ 2 може да се сложат на таблото, за да се виждат.</p> <p>П: А сега ще ви задавам гатанки. Той има униформа. Той хваща бандити и пази хората. Какъв е той? Децата: Полицай.</p> <p>П: Тя има показалка и учи децата. Каква е тя? Децата: Учителка.</p> <p>П: Той има слушалки. Той лекува хората. Какъв е той? Децата: Лекар.</p> <p>П: Той има висока бяла шапка. Той готви вкусна храна. Какъв е той? Децата: Готвач.</p> <p>П: Тя продава различни неща. Каква е тя? Децата: Продавачка.</p> <p>П: Той заповядва, а хората изпълняват. Какъв е той? Децата: Крал.</p> <p>Въпросите, свързани с професиите, са почти идентични за мъжете и жените, като целта е да се упражняват (да се казват от П и да се чуят и се разбират от децата) личните местоимения <i>той/тя</i>.</p>	

ИГРА 8

Какъв искам да стана

(игра 174, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на професии</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: картинки ХА69, ХА70, ХА9, ХА68, ХА11, ХА13, ХА12</p>	<p>Граматика</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.</p>	<p>Просто разширено изречение</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Лексика: шофьор, пилот, полицай, учителка, готвачка, лекарка, художник</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Мими: <i>Вчера, докато заспивах в стаята на Нина, чух как двамата с Иво си говорят кой какъв иска да стане. Иво каза: „Все още не зная какъв искам да стана. Всички професии са хубави. Не знам каква да си избира. Много професии ми харесват. Мога да стана шофьор. (Разказвайки, Мими показва съответната картинка.) Шофьорът кара такси/автобус. Мога да стана полицай. Полицията пази хората. Мога да стана пилот. Пилотът кара самолет. Мога да стана и художник. Художникът рисува картини“.</i></p> <p><i>След това Иво попита Нина: „А ти каква искаш да станеш?“. Нина отговори: „И на мене ми е трудно да реша каква искам да стана. Харесват ми много професии. Мога да стана готвачка. Готвачката готви пица. Мога да стана учителка. Учителката учи децата. Мога да стана лекарка. Лекарката лекува хората“.</i></p> <p>Идва Драко.</p> <p>Драко: <i>Аз май закъснях и не чух за какво си говорехте.</i></p> <p>Мими: <i>Разказвах на децата какви искат да станат Иво и Нина.</i></p> <p>Драко: <i>И какви искат да станат?</i></p> <p>Мими: <i>Ами Иво не е решил още. Той каза: „Все още не зная какъв искам да стана. Мога да стана шофьор. (Разказвайки, Мими показва съответната картинка.) Шофьорът кара такси/автобус. Мога да стана полицай. Полицията пази хората. Мога да стана пилот. Пилотът кара самолет. Мога да стана и художник. Художникът рисува картини“.</i></p> <p><i>След това Иво попита Нина: „А ти каква искаш да станеш?“. Нина отговори: „И на мене ми е трудно да реша каква искам да стана. Харесват ми много професии. Мога да стана готвачка. Готвачката готви пица. Мога да стана учителка. Учителката учи децата.</i></p>	

Мога да стана лекарка. Лекарката лекува хората“.

П: Деца, разбрахте ли защо Иво иска да стане шофьор? Какво прави шофьорът?

Децата: Шофьорът кара такси/автобус.

Продължава се по описания модел, докато се изброят професиите, които харесва Иво.

полицай – полицаят пази хората

пилот – пилотът кара самолет

художник – художникът рисува картини

След това **П** задава същия въпрос, но за Нина.

готвачка – готвачката готви пица

учителка – учителката учи децата

лекарка – лекарката лекува хората

Мими: Толкова много професии! Разбирам защо Иво и Нина не могат да си изберат какви да станат, като пораснат.

ИГРА 9

Драко греши

(игра 175, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на професии</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: Няма.</p>	
<p>Подготовка: Няма.</p>	<p>Граматика Просто разширено изречение Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Лексика: шофьор, пилот, полицай, учителка, готвачка, лекарка, художник</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Драко: <i>Колко много професии имат хората! А ние, драконите, нямаме професии. Можем да бъдем само дракони. Ето например, ако съм човек, мога да бъда полицай. Полицията рисува картини.</i></p> <p>Мими: <i>Драко, не си запомнил. Полицията пази хората.</i></p> <p>Драко: <i>О, да, сбърках. Но другите ги зная – шофьорът кара самолет. Деца, нали така?</i></p> <p>Децата: <i>Не, шофьорът кара автобус.</i></p> <p>Продължава се по гореописания модел, като Драко бърка, а децата го коригират.</p> <p>Предложения за грешни твърдения на Драко: <i>Полицията рисува картини.</i> <i>Шофьорът кара самолет</i> <i>Пилотът пази хората.</i> <i>Художникът кара автобус.</i></p> <p>Мими: <i>Аз искам да стана готвачка.</i></p> <p>Драко: <i>О, защото готвачката пази хората.</i></p> <p>Мими: <i>Не, Драко, готвачката готви пица. Искам също да стана лекарка.</i></p> <p>Драко: <i>О, защото лекарката учи децата? Нали така, деца?</i></p> <p>Децата: <i>Не, лекарката лекува хората.</i></p> <p>Драко: <i>Аз нещо забравих професиите. Нека да пробвам още веднъж. Полицайката кара самолет, нали?</i></p> <p>Децата коригират Драко.</p> <p>Продължава се по гореописания модел, като Драко бърка, а децата го коригират.</p> <p>Предложения за грешни твърдения на Драко: <i>Готвачката пази хората.</i></p>	

Полицайката кара самолет.

Учителката лекува хората.

Лекарката учи децата.

П може да включи в играта и други професии, познати на децата.

Драко: *Благодаря ви, деца, надявам се вече да съм запомнил професиите. Толкова са много, че се обърквам.*

ИГРА 10

Празник на професиите

(игра 101, материали за 1-ви клас)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на професии и действия</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: картинки ХА25, ХА34, ХА35, ХА37, ХА39, ХА40, ХА41, ХА42</p>	<p>Граматика Нечленувани и членувани</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.</p>	<p>форми на същ. имена (м.р.) Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Лексика: шофьор, пожарник, компютърен специалист, лекар, готвач, фотограф, фермер, космонавт</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Мими: <i>Вчера бях на празника на професиите. Там имаше хора с различни професии, които излизаха на сцената и обясняваха на децата какво работят и защо обичат професията си. Беше много интересно и аз направих снимки на участниците, за да ви разкажа за тях.</i></p> <p><i>Ето това е шофьор. (Показва картинката.) Шофьорът кара голям камион. С него пренася различни неща от едно място на друго – дрехи, плодове, животни и много други.</i></p> <p><i>Това е пожарник. (Показва картинката.) Пожарникът гаси пожарите и спасява хората. Той кара голяма червена кола със сирена.</i></p> <p><i>Това е програмист. (Показва картинката.) Програмистът работи с компютър. Може да програмира, например да измисля нови компютърни игри.</i></p> <p><i>Това е лекар. (Показва картинката.) Лекарят лекува хората. Преглежда ги, изписва им лекарства и бие инжекции.</i></p> <p><i>Това е готвач. (Показва картинката.) Готвачът готви вкусни неща – пици, торти, сладоледи, кебапчета, супи. Той най-добре знае как храната да стане вкусна.</i></p> <p><i>Това е фотограф. (Показва картинката.) Фотографът прави хубави снимки на интересни неща. Той много пътува и със снимките си ни разказва за различни места, животни, хора, необикновени случки.</i></p> <p><i>Това е фермер. (Показва картинката.) Фермерът обработва земята, отглежда животни и растения. Всичко, което купуваме и с което се храним, идва от фермера.</i></p> <p><i>Това е космонавт. (Показва картинката.) Космонавтът лети с космически кораб, изследва космоса, вижда звезди и планети.</i></p> <p>Забележка: След представянето на всяка професия, Мими може да пита децата какво още знаят за нея.</p>	

Мими: *Аз трябва да тръгна, защото Нина ме чака.*

Мими си тръгна.

Идва Драко.

Драко: *За какво си говорите?*

П: *Мими ни разказа за различни професии.*

Драко: *Така ли? Аз не знам много за професиите, разкажете и на мен.*

П: *Сега ще ти разкажа, а децата ще ми помагат.*

П нарежда картинките на професиите на масата с лице надолу. Посочено от **П** дете избира една от картинките, показва я на децата и я поставя на масата/таблото.

П: *Какъв е той по професия?*

Дете 1: *(Той е) готвач (например).*

П: *Готвачът готви вкусни неща – пици, торти, сладоледи, кебапчета, супи. Той най-добре знае как храната да стане вкусна.*

П разказва за професията, като използва репликите на Мими. Ако **П** прецени, може да включи и децата.

(Той е) шофьор. Шофьорът кара голям камион. С него пренася различни неща от едно място на друго – дрехи, плодове, животни и много други.

(Той е) пожарникар. Пожарникарят гаси пожарите и спасява хората. Той кара голяма червена кола със сирена.

(Той е) програмист. Програмистът работи с компютър. Може да програмира, например да измисля нови компютърни игри.

(Той е) лекар. Лекарят лекува хората. Преглежда ги, изписва им лекарства и бие инжекции.

(Той е) фотограф. Фотографът прави хубави снимки на интересни неща. Той много пътува и със снимките си ни разказва за различни места, животни, хора, необикновени случки.

(Той е) фермер. Фермерът обработва земята, отглежда животни и растения. Всичко, което купуваме и с което се храним, идва от фермера.

(Той е) космонавт. Космонавтът лети с космически кораб, изследва космоса, вижда звезди и планети.

Драко: *Много ми беше интересно, научих нови неща за професиите.*

ИГРА 11

Солчице трапезна

(игра 102, материали за 1-ви клас)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на професии</p>	<p>Речник Професии</p> <p>Граматика Нечленувани и членувани форми на същ. имена (м.р.)</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Материали: картинки ХА25, ХА34, ХА35, ХА37, ХА39, ХА40, ХА41, ХА42</p>	
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.</p>	
<p>Лексика: шофьор, пожарникар, програмист, лекар, готвач, фотограф, фермер, космонавт</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Идва Мими.</p> <p>Мими: <i>Здравейте, деца! А, колко много картинки с различни професии има тук! Колко са цветни и хубави!</i></p> <p>П: <i>Да, Мими. С тези картинки ще играем с децата на една игра.</i></p> <p>Мими: <i>А може ли и аз да играя?</i></p> <p>П: <i>Разбира се, но първо ще разгледаме какво има на картинките. Деца, хайде заедно да казваме какво има нарисувано на тези картинки.</i></p> <p>П: <i>Това е... (П посочва картинката на шофьора.)</i></p> <p>Децата: <i>...шофьор.</i></p> <p>П посочва последователно и останалите картинки, а децата назовават професиите.</p> <p>П: <i>Мими, хайде да изиграем играта първо с теб. Сега аз ще избира три картинки.</i></p> <p>П отделя три картинки и ги подрежда една до друга, обърнати с картинката нагоре. Избира например картинките на пожарникаря, програмиста и космонавта.</p> <p>П: <i>На масата сега са пожарникарят, програмистът и космонавтът. Мими, опитай се да запомниш тези картинки, защото след малко ще скрия една от тях, а ти трябва да ми кажеш коя картинка съм скрила.</i></p> <p>Мими: <i>Мисля, че ги запомних.</i></p> <p>П: <i>Така, а сега затвори очи.</i></p> <p>Мими закрива очите си с ръце.</p> <p>П: <i>Солчице трапезна, какво изчезна?</i></p> <p>П скрива една от картинките – например картинката на космонавта.</p>	

П: Мими, отвори очи и кажи какво изчезна.

Мими: Космонавтът.

П: Точно така, космонавтът.

Играта с Мими се повтаря.

П: Деца, Мими се справи чудесно. Хайде сега вие да поиграте.

Продължава се по същия начин, като винаги в началото **П** посочва избраните картинки и казва: *На масата сега са...* Така **П** въвежда членуваните форми на съществителните имена, които след това децата трябва да употребят в отговорите си.

Играта продължава с други три картинки. Изборът им е произволен, като целта е да се използват различни картинки, за да се упражнят членуваните форми на всички лексеми.

Забележка: Играта може да се усложни, като вместо 3 се вземат 4 картинки и се скриват 2 от тях.

ИГРА 12

Избери професия за Драко

(игра 103, материали за 1-ви клас)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на професии и действия</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: картинки ХА25, ХА34, ХА35, ХА37, ХА39, ХА40, ХА41, ХА42</p>	<p>Граматика Нечленувани и членувани форми на същ. имена (м.р.)</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.</p>	<p>Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Лексика: шофьор, пожарникар, програмист, лекар, готвач, фотограф, фермер, космонавт</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Драко: Деца, толкова много и различни професии има, не мога да си избира какъв да стана.</p> <p>П нарежда картинките с професиите на масата.</p> <p>П: Ами стани шофьор. (Показва картинката.) Шофьорът кара голям камион. С него пренася различни неща от едно място на друго – дрехи, плодове, животни и много други.</p> <p>Драко: Да, шофьор е хубава професия, но не мога да реша.</p> <p>П: Деца, предложете на Драко какъв да стане.</p> <p>П посочва различни деца.</p> <p>Дете 1: Стани космонавт (например). (Детето излиза и показва картинката.)</p> <p>Драко: Защо, какво прави космонавтът?</p> <p>Дете1: Космонавтът лети с космически кораб, изследва космоса, вижда звезди и планети. (Ако детето не може да възстанови информацията за професията, П помага.)</p> <p>Продължава се по същия начин и с останалите професии.</p> <p>пожарникар – Пожарникарят гаси пожарите и спасява хората. Той кара голяма червена кола със сирена.</p> <p>програмист – Програмистът работи с компютър. Може да програмира, например да измисля нови компютърни игри.</p> <p>лекар – Лекарят лекува хората. Преглежда ги, изписва им лекарства и бие инжекции.</p> <p>готвач – Готвачът готви вкусни неща – пици, торти, сладоледи, кебапчета, супи. Той най-добре знае как храната да стане вкусна.</p> <p>фотограф – Фотографът прави хубави снимки на интересни неща. Той много</p>	

пътува и със снимките си ни разказва за различни места, животни, хора, необикновени случки.

фермер – Фермерът обработва земята, отглежда животни и растения. Всичко, което купуваме и с което се храним, идва от фермера.

Драко: От всички професии, за които ми разказахте, си избрах да стана фотограф, защото обичам да пътувам и да виждам различни интересни неща.

ИГРА 13

Кой къде работи

(игра 109, материали за 1-ви клас)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на професии</p>	<p>Речник Професии</p> <p>Граматика Нечленувани и членувани форми на същ. имена (м.р.) Лични местоимения (3 л. ед.ч. м.р. им. пад.)</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Материали: картинки ХА43, ХА38, ХА34, ХА44, ХА41, ХА45, ГЛ3, ГЛ4, ГЛ5, ГЛ6, ГЛ7, ГЛ8</p>	
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.</p>	
<p>Лексика: градинар, готвач, учител, лекар, монтьор, продавач</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>П: Драко, ти нали вече познаваш различни професии? А знаеш ли кой къде работи? Драко: Не. За съжаление не знам. П: Това е градинар. (Поставя картинката на таблото.) Градинарят полива цветята. Той работи в градината/парка. (П слага до градинаря картинката на градината/парка.) Това е монтьор. (Поставя картинката на таблото.) Монтьорът поправя коли. Той работи в автосервиза. (П слага до монтьора картинката на автосервиза.) Това е готвач. (Поставя картинката на таблото.) Готвачът приготвя закуска/готви вкусни неща/прави сладкиши. Той работи в кухнята. (П слага до готвача картинката на кухнята.) Това е учител. (Поставя картинката на таблото.) Учителят учи децата. Той работи в училището. (П слага до учителя картинката на училището.) Това е продавач. (Поставя картинката на таблото.) Продавачът работи/продава на пазара. Той продава плодове и зеленчуци. (П слага до продавача картинката на пазара.) Това е лекар. (Поставя картинката на таблото.) Лекарят лекува болни. Той работи в болницата. (П слага до лекаря картинката на болницата.)</p> <p>П: Децата, хайде отново да кажем какви професии виждаме на таблото. Децата: Градинар, готвач, учител, лекар, монтьор, продавач. П: Нека да си припомним кой какво прави. Кой полива цветята? Децата: Градинарят. П: Точно така, градинарят полива цветята.</p>	

П: Кой поправя коли?

Децата: Монтъорът.

П: Точно така, монтъорът поправя коли.

П: Кой готви вкусни неща?

Децата: Готвачът.

П: Точно така, готвачът готви вкусни неща.

П: Кой учи децата?

Децата: Учителят.

П: Точно така, учителят учи децата.

П: Кой продава на пазара?

Децата: Продавачът.

П: Точно така, продавачът продава на пазара/в магазина/в книжарницата.

П: Кой лекува болни?

Децата: Лекарят.

П: Точно така, лекарят лекува болни.

П маха картинките на професиите.

П: Драко, запомни ли кой къде работи? Можеш ли да подредиш картинките на професиите до тези на работните им места?

Драко: Не, не можах да запомня. Помогнете ми да ги подредим заедно.

П: Добре, Драко, сега ще ти помогнем с децата. Деца, запомнихте ли кой работи в болницата? (Посочва картинката на болницата, а в ръка държи картинките на две професии, една от които е на лекаря.) Той или той?

Децата: Той.

Продължава се по същия начин, докато се подредят всички картинки.

Кой работи в автосервиза?

Кой работи в кухнята?

Кой работи в градината/парка?

Кой работи в училището?

Кой работи на пазара/в магазина/в книжарницата?

ИГРА 14

Вярно – невярно

(игра 110, материали за 1-ви клас)

<p>Задачи/дейности: Проверка истинността на твърдения</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: Няма.</p>	
<p>Подготовка: Няма.</p>	<p>Граматика Членуване на същ. имена (м.р.) Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Лексика: градинар, готвач, учител, лекар, монтьор, продавач</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Децата сядат около маса или на столове в кръг. При старт на играта децата поставят ръце на коленете. П им казва изречения. Ако децата преценят, че изречението е правилно, пляскат с ръце, а ако преценят, че е грешно, вдигат ръцете си във въздуха.</p> <p>П: Сега ще играем една игра. Аз ще ви казвам изречения. Ако изречението е правилно, вие ще пляскате с ръце. Ако изречението е грешно, ще вдигнете ръцете си във въздуха. Сега ще ви покажа.</p> <p>П: Готвачът готви вкусни неща. (Пляска с ръце.) П: Монтьорът учи децата. (Вдига ръце във въздуха.)</p> <p>Играта продължава с децата.</p> <p>П трябва да вземе изреченията от предишната игра, като от тях формулира верни и неверни твърдения.</p> <p>Изречения от предходната игра: Градинарят полива цветята. Градинарят работи в градината. Монтьорът поправя коли. Монтьорът работи в автосервиза. Готвачът приготвя закуска/готви вкусни неща. Готвачът работи в кухнята. Учителят учи децата. Учителят работи в училището. Лекарят лекува болни. Лекарят работи в болницата. Продавачът продава плодове и зеленчуци.</p>	

Продавачът продава на пазара/в магазина/в книжарницата.

ИГРА 15

Кой къде работи

(игра 195, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на обекти. Назоваване на професии</p>	<p>Речник Транспортни средства Професии</p>
<p>Материали: картинки ХА48, ХА49, ХА50, ХА51, ГЛ11, ГЛ12, ГЛ13, ГЛ14; РЛ49</p>	<p>Граматика</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. Картинките на хората да се поставят на таблото. РЛ да се копира според броя на децата.</p>	<p>Предлог <i>НА</i> (с пространствено значение)</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Лексика: машинист, капитан, пилот, шофьор, гара, автогара, летище, пристанище</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Забележка: Ако П прецени, че децата знаят професиите, вместо Мими, може да отговарят те. Въпросът за това къде чакат превозните средства остава на Мими.</p> <p>П: Децата, спомняте ли си кой кара влака? Мими: Машинистът. След всеки отговор на децата П да показва съответната картинка – на машинист, пилот, шофьор и капитан. Мими: А къде чакат влаковете, преди да тръгнат на път? П: На гарата. Мими: На гарата? П: Да, на гарата. На гарата машинистът започва работния си ден.</p> <p>П: А кой кара самолета? Мими: Пилотът. А къде чакат самолетите, преди да тръгнат на път? П: На летището. На летището пилотът започва работния си ден.</p> <p>П: Кой кара автобуса? Мими: Шофьорът. А къде чакат автобусите, преди да тръгнат на път? П: На автогарата. На автогарата шофьорът започва работния си ден.</p> <p>П: Кой кара кораба? Мими: Капитанът. А къде чакат корабите, преди да тръгнат на път? П: На пристанището. На пристанището капитанът започва работния си ден.</p>	

П: *Сутринта машинистът, пилотът, шофьорът и капитанът отиват на работа. Нека да кажем кой къде отива. Къде отива машинистът, Мими – на летището или на гарата?*

Мими: *На гарата.*

П: *А сега нека децата да отговарят.*

Играта продължава с децата по описания модел.

Къде отива пилотът – на летището или на пристанището?

Къде отива шофьорът – на автогарата или на летището?

Къде отива капитанът – на пристанището или на гарата?

П: *Браво, деца, справихте се отлично!*

Мими: *Вече разбрах всичко. Значи пилотът отива на пристанището. Нали така, деца?*

Децата: *Не, на летището.*

Продължава се по същия начин. Мими греша, а децата я коригират.

П раздава на децата РЛ, на които те свързват всяка професия със съответното работно място.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИГРИ ЗА ПРОФЕСИИ

ИГРА 1

Кой какво готви и продава

(игра 119, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на професии и обекти</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: картинки ХА6, ХА13, ХА18, ХА19, Х11, Х8, Х14, Х55, Х56, Х13, Х46, Х44, Х42, У3, О47, О48</p>	<p>Граматика ПЕП</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. На таблото да се поставят: картинката на готвач, а около нея – картинките на супа, баничка и пица; картинката на готвачка, а около нея – картинките на пържола, сандвич и кюфте; картинката на продавач, а около нея – картинките на ябълки, сливи и круши; картинката на продавачка, а около нея – картинките на книги, обувки и шапки.</p>	<p>Образуване на същ. имена със суфикс <i>-ка</i> (ж.р.) Разширено просто изречение</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Лексика: <i>готвач готвачка, продавач, продавачка, продава, готви</i></p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>П: <i>Сега ще играем една забавна игра. Мими, искаш ли да играеш с нас?</i></p> <p>Мими: <i>С удоволствие.</i></p> <p>П: <i>Виж, това е готвач. (П посочва картинката.) Готвачът готви супа, баничка и пица. (П посочва съответните картинки на таблото.)</i> <i>А това е готвачка. (П посочва картинката.) Готвачката готви пържола, сандвич и кюфте. (П посочва съответните картинки на таблото.) Запомнихте ли, деца? Какво готви готвачът?</i></p> <p>Децата: <i>Готвачът готви супа, баничка и пица.</i></p> <p>П: <i>А какво готви готвачката?</i></p> <p>Децата: <i>Готвачката готви пържола, сандвич и кюфте.</i></p> <p>П: <i>Мими, ти запомни ли? Хайде да видим дали си запомнила.</i></p> <p>П събира картинките на храната от таблото.</p> <p>П: <i>Мими, избери си една картинка на храна.</i> Мими си избира картинка.</p> <p>П: <i>Какво е това?</i></p> <p>Мими: <i>Пица (например).</i></p> <p>П: <i>А кой готви пица?</i></p> <p>Мими: <i>Готвачът готви пица.</i></p>	

П: *Правилно ли е, деца?*

Децата: *Да.*

П: *Добре, сега ще поставя картинката на пицата до картинката на готвача.*

П поставя картинката на пицата до картинката на готвача.

П: *Хайде сега вие, деца, ще казвате кой какво готви и ще поставяте картинките.*

П: ... (името на детето), *ела при мен. Избери си една картинка на храна.*

Детето си избира картинка.

П: *Какво е това?*

Дете 1: *Кюфте* (например).

П: *А кой готви кюфте?*

Дете 1: *Готвачката готви кюфте.* (**П** следи децата да отговарят по посочения модел.)

П (към детето): *Така, постави картинката на кюфтето до картинката на готвачката.*

Детето поставя картинката на кюфтето до картинката на готвачката.

Продължава се по същия начин с други деца, като около картинката на готвача трябва да се сложат картинките на супа, баничка и пица, а около картинката на готвачката – картинките на пържола, сандвич и кюфте.

П: *А това е продавач.* (**П** посочва картинката.) *Продавачът продава ябълки, сливи и круши.* (**П** посочва съответните картинки на таблото.) *Това е продавачка.* (**П** посочва картинката.) *Продавачката продава книги, обувки и шапки.* (**П** посочва съответните картинки на таблото.) *Запомнихте ли, деца? Хайде да видим дали сте запомнили.*

П събира картинките от таблото, като оставя само тези на продавача и продавачката.

П: ... (името на детето), *ела при мен. Избери си една картинка.*

Детето си избира картинка.

П: *Какво е това?*

Дете 2: *Сливи* (например).

П: *А кой продава сливи?*

Дете 2: *Продавачът продава сливи.* (**П** следи децата да отговарят по посочения модел.)

П (към детето): *Така, постави картинката на сливите до картинката на продавача.*

Детето поставя картинката на сливите до картинката на продавача.

Продължава се по същия начин с други деца, като около картинката на продавача трябва да се сложат картинките на сливи, ябълки и круши, а около картинката на продавачката – картинките на книги, обувки и шапки.

ИГРА 2

Подаръци от краля

(игра 125, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на обекти и професии</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: картинки на ХА4, ХА5, ХА9, ХА7, ХА11, ХА12, ХА14, ХА15, Х57, У2, Пр1, О49, О69, МТ5, И10, ЖМ13; ветрило (по възможност)</p>	<p>Граматика Предлог ЗА (с обектно значение)</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. Картинките на професиите да се подредят в една колона на таблото.</p>	<p>Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Лексика: <i>учител, лекар, полицай, продавач, учителка, лекарка, полицайка, продавачка, лъжица, книга, цвете, ветрило, мотор, хвърчило, огледало, огърлица</i></p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Забележка: Играта може да се раздели на две части по преценка на П.</p> <p>Драко: <i>Деца, нали ви бях разказал за краля. Той заповядва, а хората изпълняват. Кралят обаче е богат и много щедър. Поканил е за Коледа лекаря и лекарката, учителя и учителката, полияя и полияйката, продавача и продавачката. (Посочва последователно картинките на таблото.) Исква да им направи подаръци. Той има много хубави неща, но не може да реши кое за кого да бъде. Кралят има лъжица. Лъжицата е голяма и златна. (Драко показва картинката.) Кралят има книга. Книгата е много интересна. (Показва картинката.) Кралят има цвете. Цветето е красиво. (Показва картинката.) Кралят има ветрило. Ветрилото е червено. (Показва картинката. Ако има ветрило, може да се каже и да се покаже какво се прави с него: С ветрилото си веем, когато е горещо.) Кралят има мотор. Моторът е мощен. (Показва картинката.) Кралят има хвърчило. Хвърчилото е пъстро. (Показва картинката.) Пускаме го и то лети високо. Всеки би искал такова хвърчило. Кралят има огледало. Огледалото е голямо. (Показва картинката.) Кралят има огърлица. Огърлицата е златна. (Показва картинката.)</i></p> <p>Драко: <i>Трябва да помогнем на краля да избере подарък за всеки от гостите. Но нека пак да видим какви подаръци има кралят.</i></p> <p>Драко показва отново картинките (на лъжица, книга, цвете, ветрило, мотор, хвърчило, огледало, огърлица) и пита какво е това, а децата отговарят.</p> <p>Децата: <i>книга/цвете/ветрило/мотор/хвърчило/огледало/огърлица.</i> След всеки отговор Драко слага картинката на таблото (встрани от картинките на професиите).</p>	

Драко: Мими, ти как мислиш, за кого да бъде цветето?

Мими: Цветето да бъде за продавачката.

П премества картинката на цветето до картинката на продавачката.

За останалите подаръци (лъжица, книга, ветрило, мотор, хвърчило, огледало, огърлица) Драко пита децата индивидуално, като след всеки отговор премества картинката на подаръка до картинката на избраната от детето професия.

Например:

Драко: За кого да бъде огледалото?

Дете 1: За учителката.

Драко: Добре. Огледалото да бъде за учителката.

ИГРА 3

Какво работят

(игра 163, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на професии</p>	<p>Речник Професии</p>
<p>Материали: картинки ХА56, ХА57, ХА59, ХА63, ХА64, ХА62, ХА61, ХА60, ХА66, ХА58, ХА65</p>	<p>Граматика Нечленувани форми на същ. имена, назоваващи роднински отношения + притежателно местоимение <i>ми/ти</i></p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.</p>	<p>Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Лексика: полицай, полицайка, лекарка, домакиня, продавачка, учител, ученик, готвач</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Мими: Деца, знаете ли кой дойде вчера на гости на Нина? Нейната братовчедка Силвия. Аз бях там и чух за какво си говорят. Говориха си за семействата си. (Разказвайки, Мими показва съответните картинки.) Нина каза: „Майка ми е лекарка“. И попита Силвия: „Какво работи майка ти?“. Силвия отговори: „Майка ми е полицайка, но сега имаме бебе и тя не работи. Тя е домакиня. А баща ми е учител“. И попита Нина: „Какво работи баща ти?“. Нина отговори: „Баща ми е полицай, а брат ми е ученик. Сигурно и брат ти е ученик“. Силвия каза: „Да, точно така, брат ми е ученик“. Накрая Нина каза: „Баба ми е продавачка, а дядо ми е готвач“.</p> <p>Идва Драко.</p> <p>Драко: За какво си говорите, Мими?</p> <p>Мими: Разказвам за разговора на Нина и Силвия.</p> <p>Драко: За какво си говориха те?</p> <p>Мими: За професиите на техните близки. (Разказвайки, Мими показва съответните картинки.) Нина каза: „Майка ми е лекарка“. И попита Силвия: „Какво работи майка ти?“. Силвия отговори: „Майка ми е полицайка, но сега имаме бебе и тя не работи. Тя е домакиня. А баща ми е учител“. И попита Нина: „Какво работи баща ти?“. Нина отговори: „Баща ми е полицай, а брат ми е ученик. Сигурно и брат ти е ученик“. Силвия каза: „Да, точно така, брат ми е ученик“. Накрая Нина каза: „Баба ми е продавачка, а дядо ми е готвач“.</p> <p>Аз не знаех какво работят роднините на Нина и Силвия и ми беше интересно да</p>	

науча. А вие, деца, ще ми кажете ли какво работят вашите роднини?

Мими (към П): *Какво работи майка ти?*

П: *Майка ми е ...*

Мими се обръща индивидуално към децата и ги пита какво работят някои от близките им. Да се задават по 1-2 въпроса на дете.

ИГРА 4

Музей на транспорта 1

(игра 36, материали за 6-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на превозни средства и професии, свързани с тях</p>	<p>Речник Професии Пътуване и транспорт</p>
<p>Материали: картинки ХА75, ХА76, ХА77, МТ5, МТ7, МТ3</p>	
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.</p>	<p>Граматика Нечленувани и членувани форми на същ. имена (м.р.) Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Лексика: кораб, такси, самолет, капитан, шофьор, пилот</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Мими: Деца, помните ли, аз ви разказах, че ходих в музея на изкуството? В музея на изкуството има картини и статуи. Нина ме заведе в още един музей – музея на транспорта. Той беше различен. Там видях много различни превозни средства.</p> <p>П: И какво видяхте в музея?</p> <p>Мими: Влязохме в музея и Нина ми показа кораб. (Показва картинката на кораб.) След това ми каза, че всеки кораб има капитан. Капитанът кара кораба. (Показва картинката на капитан на кораб.)</p> <p>П: Точно така, Мими, капитанът кара кораба.</p> <p>Мими: Продължихме разходката си и Нина ми показа такси. (Показва картинката на такси.) Каза ми, че във всяко такси има шофьор. Шофьорът кара таксито. (Показва картинката на шофьор на такси.) Казваш на шофьора къде да те закара и той те вози до там.</p> <p>П: Точно така, шофьорът кара таксито.</p> <p>Мими: Нина ми показа също самолет. (Показва картинката на самолет.) Аз я попитах как се казва човекът, който кара самолета. Тя ми каза, че всеки самолет има пилот. (Показва картинката на пилот.) Пилотът кара самолета. Пилотът знае как да лети със самолета.</p> <p>П: Да, наистина, пилотът кара самолета. Много интересно, Мими!</p> <p>Мими: Да, беше много хубаво в музея на транспорта. Аз трябва да тръгвам. Движдане!</p> <p>Идва Драко.</p> <p>Драко: За какво говорите?</p> <p>П: Мими ни разказа, че е ходила в музея на транспорта. Деца, какво има в музея на транспорта?</p>	

Децата отговарят.

П: *Какво е научила Мими в музея? Кой кара кораба?* (Показва картинката на капитан на кораб.)

Децата: *Капитанът (кара кораба).*

П: *Правилно, капитанът кара кораба.*

П: *А кой кара таксито?* (Показва картинката на шофьор на такси.)

Децата: *Шофьорът (кара таксито).*

П: *Правилно, шофьорът кара таксито. Хората му казват къде да ги закара и той ги вози до там.*

П: *Какво каза Нина на Мими? Кой кара самолета?* (Показва картинката на пилот.)

Децата: *Пилотът (кара самолета).*

П: *Правилно, пилотът кара самолета. Чудесно, деца!*

Драко: *Благодаря ви, деца, беше ми много интересно.*

Забележка: След тази игра да има игра от Звукова култура.

ИГРА 5

Музей на транспорта 2

(игра 37, материали за 6-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на превозни средства и професии, свързани с тях</p>	<p>Речник Професии Пътуване и транспорт</p>
<p>Материали: картинки ХА78, ХА79, ХА80, МТ2, МТ6</p>	
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.</p>	<p>Граматика Нечленувани и членувани форми на същ. имена (м.р.) Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Лексика: локомотив, вагон, мотор, моторист, машинист, кондуктор</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>П: Мими, ти ни разказа, че в музея на транспорта има самолет, кораб и такси. Какво друго видя в музея?</p> <p>Мими: Аз и Нина видяхме мотор. Тя ми каза, че човекът, който кара мотора се казва моторист. (Показва картинката на мотор.) Мотористът кара мотор. (Показва картинката на моторист.) Мотористът има каска, за да не се удари, ако падне от мотора. На мен най-интересен ми беше влакът. (Показва картинката на влак.) Вие знаете, че той има локомотив и вагони. Нина ми каза, че в локомотивът има машинист. (Показва картинката на машинист.) Машинистът кара влака. И кой задейства свирката на влака? Машинистът. Нина ми каза, че във вагоните има кондуктор. (Показва картинката на кондуктор.) Кондукторът минава през всички вагони и проверява билетите на пътниците.</p> <p>П: Много интересно, Мими!</p> <p>Мими: Да, беше много хубаво в музея на транспорта. Сега аз отивам при Драко, за да му разкажа и на него. Движдане!</p> <p>П: Деца, вие познавате ли транспортните средства, които е видяла Мими?</p> <p>Децата: Даааа!</p> <p>П: Как се казва човекът, който кара мотора? (Показва картинката на моторист.)</p> <p>Децата: Моторист.</p> <p>П: Да. Мотористът кара мотора. Мотористът има каска, за да не се удари, ако падне от мотора. Най-интересен за Мими беше влакът. Вие знаете, че влакът има локомотив и вагони. Как се казва човекът, който кара влака? (Показва картинката на машинист.)</p> <p>Децата: Машинист.</p> <p>П: А как се казва човекът, който проверява билетите във влака? (Показва</p>	

картинката на кондуктор.)

Децата: Кондуктор.

П: А в автобуса има ли кондуктор?

Децата: Да.